

Samenwerkingsagenda Onderwijs 2023 - 2026

Gemeente
De Ronde Venen

Deelnemende partners

Voorwoord wethouder

Beste lezer,

Voor u ligt de Samenwerkingsagenda onderwijs 2023-2026 van de gemeente De Ronde Venen. Dit is de agenda waarin de samenwerkingsafspraken voor de komende jaren genoemd staan tussen kinderopvang, onderwijs, de bij het onderwijs betrokken partners en de gemeente. Wettelijk is de dialoog verankerd tussen deze partners, maar een dialoog kan je alleen goed voeren op basis van een gezamenlijk ontwikkelde visie met bijbehorend samenwerkingsprogramma, waarin concrete acties worden benoemd.

De Samenwerkingsagenda is voor ons meer dan een instrument van bestuurders en beleidsmakers. Het is een belofte aan de kinderen van De Ronde Venen om hen optimale kansen te bieden om zich te ontwikkelen. Een gezamenlijke belofte van kinderopvang, scholen, samenwerkingspartners en gemeente.

Ik geloof sterk in samenwerking en het maken van verbindingen. Deze agenda geeft energie om door te gaan op de ingeslagen weg en nieuwe initiatieven te ontplooien. Ik ben dan ook trots op deze nieuwe Samenwerkingsagenda en wil iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming ervan.

Wij hebben een hart voor onze kinderen!

Maarten van der Grefte – wethouder onderwijs

Inhoud

Voorwoord wethouder	3
Inhoud.....	4
Inleiding	6
Samenwerkingsagenda onderwijs 2017 – 2021 De Ronde Venen.....	6
Samenwerkingsagenda onderwijs 2023 – 2026 De Ronde Venen.....	6
Leeswijzer	7
1. Landelijke context	8
1.1 Onderwijsachterstandenbeleid	8
1.2 Wet passend onderwijs en Jeugdwet	9
1.3 Nationaal Programma Onderwijs.....	9
2. Lokale en regionale ontwikkelingen	10
2.1 Jeugdbeleidsplan 2020-2026 De Ronde Venen	10
2.2 Gemeentelijk uitvoeringsplan NPO De Ronde Venen.....	10
2.3 In het hart - Coalitieakkoord De Ronde Venen 2022-2026	11
2.4 Samenwerkingsagenda REA 2019-2022	11
2.5 Regionale agenda Jeugd 2022-2025 Utrecht-West	12
2.6 Ondersteuningsplannen SWV VO-RUW en SWV PO Passenderwijs	12
3. Terugblik samenwerkingsagenda 2017-2021	13
3.1 Inleiding.....	13
3.2 Evaluatie per speerpunt.....	14
4. Missie, visie en ambities	20
4.1 Missie	20
4.2 Visie	20
4.3 Ambities.....	20
5. Ambitie: gelijke kansen creëren.....	24
5.1 Doelgroep, bereik en toeleiding.....	24
5.2 Voorschoolse educatie	25
5.3 Doorgaande lijn doelgroepkinderen	26
5.4 OAB in het onderwijs	28
5.5 Een gezamenlijke focus op taal	29
5.6 Jeugdhulp en ondersteuning	30
5.7 Voortijdig schoolverlaten, thuiszitters en jeugdwerkloosheid	31

6. Ambitie: inclusief onderwijs in een rijke leeromgeving	33
6.1 Stappen zetten richting inclusief onderwijs.....	33
6.2 KC- en IKC-vorming.....	34
6.3 Impuls Techniekonderwijs.....	35
6.4. Vergroten weerbaarheid.....	35
6.5 Beweeg- en sportstimulering.....	36
6.6 Ouderbetrokkenheid	36
7. Actielijst	38
7.1 Ambitie 1: Gelijke kansen creëren.....	38
7.2 Ambitie 2: Inclusief onderwijs	39
Bijlage 1: Onderwijsachterstandsscores	40

Inleiding

Goed onderwijs is belangrijk om onze kinderen voor te bereiden op de toekomst. Om ze de kennis en vaardigheden te leren die ze in de maatschappij en later op de arbeidsmarkt nodig hebben. Ouders en scholen hebben hierin een belangrijke taak, maar ze doen dit gelukkig niet alleen. Kinderen gaan eerst naar de kinderopvang, gaan naar de voor- en naschoolse opvang, krijgen hulp vanuit de jeugdgezondheidszorg, zijn lid van een vereniging, enzovoorts. Al deze partijen hebben ieder vanuit hun eigen rol de verantwoordelijkheid om elk kind een kansrijke start te geven. In De Ronde Venen werken deze organisaties met elkaar samen. Om met elkaar ervoor te zorgen dat kinderen gemotiveerd en ondersteund worden om het beste uit zichzelf te halen. Om te blijven ontwikkelen, ook als het op school, thuis of met vrienden even niet zo leuk of gemakkelijk gaat. Hoe we dat doen leest u in deze Samenwerkingsagenda. Hierin is voor de komende vier jaar vastgelegd wat de gezamenlijke ambities zijn en wat we met elkaar willen bereiken.

Dit beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de educatieve partners in de gemeente De Ronde Venen: de kinderopvangorganisaties, het onderwijs, de bibliotheek en de jeugdgezondheidszorg. Als gemeente hebben we gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van deze partners om tot een nieuwe Samenwerkingsagenda te komen. Een agenda die concrete aanknopingspunten biedt om de komende vier jaar samen te werken aan een kwaliteitsgericht beleid.

Samenwerkingsagenda onderwijs 2017 – 2021 De Ronde Venen

De Jeugdwet en de Participatiewet zijn voorafgaand aan de Samenwerkingsagenda 2017-2021 van kracht geworden. Ook is de wet Passend onderwijs doorgevoerd. Dat is de reden geweest dat het aantal speerpunten van deze agenda groter is dan de eerdere agenda's en er niet alleen meer gefocust is op het jonge kind. Gedurende de looptijd van deze agenda vond de coronacrisis plaats met de daarmee gepaard gaande schoolsluitingen. In het derde hoofdstuk van dit document wordt teruggeblikt op deze agenda.

Samenwerkingsagenda onderwijs 2023 – 2026 De Ronde Venen

De lijn van de vorige agenda wordt doorgezet, dat wil zeggen dat ook deze Samenwerkingsagenda niet alleen het jonge kind betreft, maar een groter bereik heeft, namelijk kinderen en jongeren tot 27 jaar. Tijdens het bestuurlijk overleg van 13 september 2022 is voorgesteld om af te stappen van een veelvoud aan speerpunten en ons te concentreren op twee centrale ambities: de ambitie *gelijke kansen* en de ambitie *inclusief onderwijs in een rijke leeromgeving*. In dit document kunt u lezen wat we de komende jaren gaan doen om deze ambities te bereiken. De Samenwerkingsagenda heeft dezelfde looptijd als die van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zoals het Rijk die hanteert.

Leeswijzer

De Samenwerkingsagenda Onderwijs is opgebouwd uit 9 hoofdstukken. Centraal staan de twee ambities van het nieuwe beleid. In hoofdstuk 1 zal in het kort de landelijke context worden geschetst. In hoofdstuk 2 komen de regionale en lokale ontwikkelingen aan de orde. In hoofdstuk 3 zal worden teruggeblikt op de vorige samenwerkingsagenda. In hoofdstuk 4 komen de missie, visie en de twee ambities aan bod van deze samenwerkingsagenda. In de daarop volgende hoofdstukken zal per ambitie beschreven worden wat we in de komende periode willen bereiken, wat we al doen en wat we gedurende de looptijd van deze agenda extra gaan doen. Het 7^e hoofdstuk geeft een overzicht van alle genoemde acties binnen de ambities. In de bijlage tot slot een lijst met de achterstandsscores van de gemeente De Ronde Venen.

1. Landelijke context

1.1 Onderwijsachterstandenbeleid

Het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is gericht op het vergroten van onderwijskansen voor kinderen die dat nodig hebben. Het doel van het OAB is om kinderen te ondersteunen die op basis van hun omgevingskenmerken (dat wil zeggen: het gezin of de buurt waarin zij opgroeien) een vergroot risico lopen op een onderwijsachterstand.

Het OAB valt in twee delen uiteen:

- Beleid voor de voorschoolse periode (gemeente ontvangt de middelen vanuit het Rijk);
- Beleid voor de basisschoolperiode (schoolbestuur ontvangt de middelen vanuit het Rijk).

Gemeenten hebben een wettelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van een voldoende gespreid en kwalitatief goed aanbod voorschoolse educatie (VE) voor peuters van 2,5 – 4 jaar oud. Voorschoolse educatie vindt plaats in de peuteropvang. Het is een aanbod van spelenderwijs leren waarbij gebruik wordt gemaakt van ontwikkelingsgerichte programma's, gericht op taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Sinds 1 augustus 2020 moet het VE-aanbod 960 uur bedragen, zodat een kind vanaf de dag dat het 2,5 jaar oud is en tot het 4 jaar oud is (een periode van anderhalf jaar) tenminste 960 uur VE kan ontvangen.

Vanaf 1 januari 2022 dient een VE-aanbieder voor de verhoging van de kwaliteit van voorschoolse educatie een pedagogisch beleidsmedewerker in te zetten op hbo werk- en denkniveau.

Sommige scholen in het basisonderwijs ontvangen naast de lumpsum aanvullende OAB-middelen die ze kunnen inzetten om onderwijsachterstanden te bestrijden, met name in de vroegschoolse periode (groep 1 en 2).

De hoogte van budget voor gemeenten en schoolbesturen wordt bepaald op basis van een rekenmethode, waarbij het CBS op basis van vijf omgevingsfactoren (o.a. opleidingsniveau ouders, herkomstland, verblijfsduur in Nederland) het risico op onderwijsachterstanden bepaalt. Hoe hoger dat risico, hoe hoger het budget.¹

Indien er in een gemeente aan de wettelijke verantwoordelijkheid voor voorschoolse educatie is voldaan, mag het resterende gemeentelijke budget ook worden ingezet voor andere zaken ter bestrijding van onderwijsachterstanden, zoals een taalklas voor nieuwkomers of leesbevorderingsprogramma's.

Naast bovenstaande beschreven eigen verantwoordelijkheden, zijn er ook gezamenlijke verantwoordelijkheden: de gemeente, de kinderopvangaanbieders en de schoolbesturen dienen minstens één keer per jaar te overleggen over het beleid m.b.t. voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Er dienen afspraken te zijn over wie de doelgroepkinderen zijn voor voorschoolse educatie, over de toeleiding, de doorlopende leerlijn en de resultaten van de vroegschoolse educatie.

De Inspectie van het Onderwijs ziet er op toe dat gemeenten en scholen aan hun wettelijke taak ten aanzien het van GOAB voldoen. Op niveau van de VE-aanbieder inspecteert zowel de GGD als de Inspectie van het Onderwijs.

---

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-onderwijsachterstanden>

1.2 Wet passend onderwijs en Jeugdwet

Op 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs ingevoerd. Schoolbesturen hebben in deze wet een zorgplicht, zodat ouders niet meer zelf op zoek hoeven gaan naar een passende school voor hun kind. De school waar een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte wordt aangemeld zorgt, in overleg met de ouders, voor een passende onderwijsplek. Schoolbesturen werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het samenwerkingsverband zorgt voor een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen in de regio.

In de Jeugdwet 2015 is de gemeente verantwoordelijk geworden voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van de verschillende vormen van jeugdhulp en van gecertificeerde instellingen. Het voornaamste doel van de Jeugdwet is het tegengaan van de versnippering van zorg voor de jeugd en zorg en hulp dicht bij het gezin te organiseren. Het jeugdbeleidsplan van de gemeente moet voor OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) worden voorgelegd aan de samenwerkingsverbanden van de scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Doel daarvan is afstemming van en effectieve samenwerking met het onderwijs te bereiken.

1.3 Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een programma bedoeld om onderwijsvertragingen in te lopen voor herstel en ontwikkeling van onderwijs tijdens en na corona. Het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs ontvangen aanvullende subsidie op basis van hun leerling populatie. Ook gemeenten ontvangen extra budget vanuit het Rijk. Deze middelen kunnen tot en met schooljaar 2024/2025 worden besteed.

Het is de bedoeling dat gemeenten en scholen samen optrekken. Naast scholen en gemeenten zijn ook andere organisaties uit het jeugddomein relevante gesprek- en uitvoeringspartners, zoals bijvoorbeeld jeugd(hulp)organisaties, de bibliotheek, het jongerenwerk en (school)maatschappelijk werk.

Het Rijk omschrijft verschillende rollen voor de gemeenten binnen het NPO. De gemeente kan aanvullende programma's financieren en de lokale samenwerking versterken. Daarnaast mag de gemeente ook geld besteden aan het inhalen van corona-achterstanden bij thuiszitters.

2. Lokale en regionale ontwikkelingen

2.1 Jeugdbeleidsplan 2020-2026 De Ronde Venen

Het jeugdbeleidsplan heeft als doel bij te dragen aan een positieve ontwikkeling van de kinderen in De Ronde Venen. In het plan komt een samenhangend geheel van voorzieningen tot uitdrukking dat aansluit bij de levensfasen en de beschermende factoren versterkt. Van belang daarbij is dat professionals bij mogelijke opvoed- en/of opgroeioproblemen integraal te werk gaan en problemen samenhangend aanpakken.

Het jeugdbeleidsplan is voor iedereen die betrokken is bij een kind. Een kind is inwoner in De Ronde Venen tussen de -9 maanden en 27 jaar. Voor deze tijdlijn is gekozen omdat de gemeente via de Jeugdwet verantwoordelijk is voor de zorg en ondersteuning van jongeren tot 18 jaar. Daarnaast wordt in specifieke situaties verlengde jeugdhulp ingezet voor jongeren van 18 tot 23 jaar. Ook kan gebruik worden gemaakt van het jeugdstrafrecht bij jongeren tussen de 18 en 23 jaar. De werkleerplicht geldt tot 27 jaar.

Aandachtspunten die specifiek benoemd worden en een relatie hebben met onderwijs zijn o.a.:

- Het aanpakken van pesten (4 tot 18 jaar);
- Kinderen weten hoe zij moeten omgaan met *social media* en bijbehorende risico's (12 tot 25 jaar);
- Vroegtijdig voorlichting geven over middelengebruik (12 tot 21 jaar);
- Kinderen en ouders en het sociale netwerk weten waar zij terecht kunnen met opvoed- en hulpvragen;
- Voorkomen van (taal)achterstanden (2 tot 4 jaar);
- Begeleiding van de overgangsmomenten in het onderwijs (4 tot 18 jaar);
- Kinderen motiveren voor onderwijs (4 tot 18 jaar);
- Recht op onderwijs (5 tot 18 jaar);
- Jongeren motiveren voor het hebben van een bijbaantje of het doen van vrijwilligerswerk.

2.2 Gemeentelijk uitvoeringsplan NPO De Ronde Venen

De impact van Covid-19, en vooral ook de maatregelen van de afgelopen periode, zijn groot. Het beeld in De Ronde Venen wijkt niet veel af van het landelijk beeld. Tussen maart 2020 en februari 2021 zijn voorzieningen voor voorschoolse educatie, het primair, voortgezet, middelbaar en hoger (beroeps)onderwijs, maar ook op het gebied van sport, cultuur en kunst, periodes gesloten geweest als gevolg van de maatregelen van de landelijke overheid ter bestrijding van de coronapandemie. Deze sluitingen hebben gezorgd voor een onderbreking in het reguliere leef- en leeraanbod voor kinderen en jongeren, ook in de gemeente De Ronde Venen.

De gemeente heeft ter bestrijding van deze achterstanden voor maximaal 4 schooljaren (2021-2025) in totaal € 591.858 ontvangen. De Rijksoverheid heeft een aantal bestedingsdoelen benoemd van maatregelen die gefinancierd kunnen worden met het NPO-budget. Daarbij gaat het ten eerste om het aansluiten bij de plannen van de scholen. Ten tweede moeten de interventies gericht zijn op het inhalen van vertragingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak.

Verder heeft de gemeente zelf ook een uitgangspunt benoemd waar het gemeentelijke NPO-plan aan moet voldoen, namelijk: versterking bestaande plannen en beleidslijnen, met behoud van flexibiliteit.

Het plan sluit aan bij en is een impuls voor de maatschappelijke opgaven, zoals geschetst in het jeugdbeleid en het onderwijsachterstandsbeleid.

Concreet worden de NPO-middelen van de gemeente ingezet op de volgende thema's:

- *Zorg op school* in de vorm van uitbreiding van uren jeugdconsulent op school en extra jongerenwerk in Mijdrecht in en na schooltijd.
- *Talentontwikkeling* in de vorm van verhoging bijdrage Technet en verbreding regeling "trainers voor de klas" via Team Sportservices.
- *Taalontwikkeling* in de vorm van uitbreiding Taalklas en pilot NT2 ondersteuning in de voor- en vroegschool. Ook leesbevordering zal worden meegenomen.

Gedurende de looptijd van deze Samenwerkingsagenda zal moeten worden onderzocht of er een meer structurele inzet van deze interventies mogelijk is.

2.3 In het hart - Coalitieakkoord De Ronde Venen 2022-2026

In het coalitieakkoord is in het hoofdstuk "De samenleving" specifiek over onderwijs het volgende opgenomen:

- Het uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan;
- Het behoud van de impuls voor het techniekonderwijs in samenspraak met scholen en ondernemers;
- Het stimuleren van voldoende stageplekken in het bedrijfsleven.

Bij de paragraaf over jeugd is opgenomen dat eenzaamheid wordt bestreden en passende huisvesting wordt gerealiseerd. De Jongeren Advies Commissie dient een belangrijke rol te hebben en er wordt gezorgd dat er plek is in de dorpshuizen, zodat jongeren elkaar kunnen ontmoeten.

2.4 Samenwerkingsagenda REA 2019-2022

Gemeenten en samenwerkingsverbanden onderwijs van de regio Utrecht West hebben een actualisatie gemaakt op basis van de Samenwerkingsagenda 2016-2018.

In de afgelopen periode is door de leden van de REA ingezet op het thema Integraal Indiceren uit de Samenwerkingsagenda.

In de Samenwerkingsagenda REA staan vijf acties benoemd:

- Ontschotting bij zowel procedures als bij budgettering;
- De ervaringen van het onderwijs met zorgaanbieders worden geborgd in het inkoopproces voor jeugdhulp;
- Aandacht voor de regierol in een casus;
- Duidelijkheid over opschaling en mandaat;
- Onderzoek naar een gezamenlijke doorzettingspot.

Er is een nieuwe samenwerkingsagenda REA voorzien voor 2023. Inclusie zal naar verwachting een belangrijk thema zijn.

2.5 Regionale agenda Jeugd 2022-2025 Utrecht-West

Vanuit het principe “1 kind – 1 gezin – 1 plan” worden deze agenda worden 4 ambities uitgesproken:

- Tijdelijke hulp voor jeugdigen bij (dreigende) uithuisplaatsingen en beschermingsmaatregelen;
- Meer samenwerken met informele steun voor jeugdigen en gezinnen;
- Nog beter aansluiten van hulp bij leefsituatie van jeugdigen en gezin;
- Versterken aanpak en samenwerking bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

In de Regionale agenda Jeugd wordt de samenhang gemaakt tussen lokale en regionale ambities op deze thema's zichtbaar. Ook wordt duidelijk welke accenten de regio Utrecht West bij de borging en doorontwikkeling van de hulp voor jeugdigen de komende jaren legt.

2.6 Ondersteuningsplannen SWV VO-RUW en SWV PO Passenderwijs

In het ondersteuningsplan staan de afspraken die de schoolbesturen binnen een samenwerkingsverband maken over passend onderwijs. Het ondersteuningsplan beschrijft de manier waarop alle leerlingen in het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben. In onze regio is er voor het voortgezet onderwijs het samenwerkingsverband VO-Regio Utrecht West en voor het primair onderwijs het samenwerkingsverband Passenderwijs. Beide hebben ondersteuningsplannen, waarin ook de samenwerking met gemeente en andere lokale en regionale partners wordt vastgelegd. In de hoofdstukken 5 en 6 zal naar deze ondersteuningsplannen worden verwezen.

Algemeen: uit bovenstaande plannen blijkt enerzijds de ambitie om snelle en gerichte hulp aan kwetsbare kinderen en jongeren te bieden daar waar nodig en anderzijds de ambitie om alle kinderen en jongeren in de gelegenheid te stellen hun eigen talenten te kunnen ontwikkelen.

3. Terugblik samenwerkingsagenda 2017-2021

3.1 Inleiding

De Samenwerkingsagenda Onderwijs 2017-2021 weerspiegelt de extra verantwoordelijkheden die gemeenten en scholen hebben gekregen binnen het sociale domein. Gemeenten zijn verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van de nieuwe Jeugdwet. Daarnaast zijn zij ervoor verantwoordelijk geworden dat iedereen die kan werken aan de slag gaat en waar nodig ondersteund wordt (Participatiewet).

Scholen zijn sinds de invoering van Passend onderwijs verantwoordelijk om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijsplek te bieden. Hiertoe wordt door reguliere en speciale scholen samengewerkt in regionale samenwerkingsverbanden, zowel voor het primair als voor het voortgezet onderwijs.

Dit betekent dat deze agenda zich niet alleen meer op het jonge kind heeft gericht, maar op de jeugd tot 27 jaar. Om hiertoe te komen is het oude LEA (Lokale Educatieve Agenda)-beleid geëvalueerd en zijn voor deze Samenwerkingsagenda vijf inhoudelijke speerpunten vastgesteld die deels de nieuwe verantwoordelijkheden weerspiegelen:

- 1) Het voorkomen van achterstanden op het gebied van taal;
- 2) Een doorgaande lijn;
- 3) Een brede preventieve inzet in het onderwijs;
- 4) De verbinding tussen jeugdzorg en passend onderwijs;
- 5) Aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt;
- 6) Ouderparticipatie.

Bij elk van deze speerpunten zijn acties geformuleerd waar gedurende de looptijd van de agenda aan gewerkt is. Dit zijn acties waarin op een of andere wijze samenwerking tussen twee of meer partners gewenst dan wel noodzakelijk is. In de onderstaande paragrafen gaan we per speerpunt langs welke concrete acties er zijn uitgevoerd en wat dat heeft opgeleverd.

Een algemene conclusie die kan worden getrokken is dat er de nodige interventies zijn gepleegd ter voorkoming van taalachterstanden, het stimuleren van doorgaande lijn en een brede preventieve inzet. Aansluiting jeugdhulp onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt worden in de praktijk meer regionaal aangevlogen, met uitzondering van het plaatsen van de jeugdconsulent op de scholen.

De COVID-crisis viel samen met de looptijd van deze samenwerkingsagenda. Dat betekende dat veel projecten en plannen vanuit deze samenwerkingsagenda noodgedwongen geen doorgang konden vinden, simpelweg omdat kinderopvangcentra en scholen gesloten waren.

Deze periode heeft anderzijds wel weer veel lokale samenwerking opgeleverd, omdat ervoor moest worden gezorgd dat kinderen thuis onderwijs konden blijven ontvangen en dat kwetsbare kinderen en kinderen van ouders die een zogenoemd cruciaal beroep hadden tijdens de lockdowns, alsnog konden worden opgevangen in de kinderopvang of op school.

In verband met de opgelopen leerachterstanden en sociaal-emotionele problematiek heeft het Rijk aan het onderwijs en aan de gemeente NPO-middelen ter beschikking gesteld om deze problematiek zo veel mogelijk dempen (zie 2.2.). De looptijd ter besteding van de middelen loopt tot en met schooljaar 2024/2025. Dit betekent dat de thema's van het uitvoeringsplan NPO ook onderdeel worden van de nieuwe Samenwerkingsagenda.

3.2 Evaluatie per speerpunt

Voorkomen van taalachterstanden

Wat is opgepakt en wat zijn de resultaten?

Taalvisite evalueren en indien wenselijk continueren en uitbreiden.

Taalvisite wordt inmiddels structureel ingezet. KO en PO zijn enthousiast. Wel zijn er problemen met het werven van vrijwilligers. Dit maakt dat de bibliotheek niet altijd kan leveren. Daarnaast was het lastig de Taalvisites te continueren tijdens COVID. Veel vrijwilligers zijn gepensioneerd. Online werkt niet.

Opstellen bestedingsplan 2017 ten behoeve van scholing tot taalniveau 3F binnen 2 jaar.

Dit is een succes geweest. Alle KO-organisaties die geïnteresseerd waren hebben mee kunnen doen. Het slagingspercentage was zeer hoog: 1^e ronde 95%, 2^e ronde 94%. Er zijn voorafgaand aan de toets opfrisavonden geweest en daarna de toets.

Realisatie nieuwe invulling Taalklas.

Dit loopt goed. Intussen is er gekozen voor een fulltime Taalklas i.p.v. parttime (4 dagdelen). De eerste Taalklas is intussen uitgebreid met een tweede Taalklas en daarnaast zijn er sinds schooljaar 2022-2023 twee taalklassen voor Oekraïense kinderen. Wel zijn we van volledige financiering van de leerkracht door de gemeente overgegaan op een cofinanciering met de schoolbesturen. Openbaar Schoolbestuur AURO heeft alle Taalklassen onder haar hoede, inclusief het personeel.

Jaarlijkse inhoudelijke en financiële rapportage Taalklas beoordelen.

De Taalklas dient een verantwoording in die wordt beoordeeld. Tevens vinden er tussentijds voortgangsgesprekken plaats. Er is ook regelmatig afstemming tussen de gemeente en de coördinator van de Taalklas.

Bestuurlijk vaststellen Regionaal convenant Internationale Schakelklas (ISK) Utrecht

Dit is gebeurd en intussen alweer ontbonden, doordat de nevenlocatie van de ISK is opgeheven. We staan nu aan de vooravond van een bestuurlijke Samenwerkingsovereenkomst RMC regio voor de ISK Utrecht in verband met een enorme toename van het aantal nieuwkomer-leerlingen.

Monitoren voortgang ISK en Geïntegreerde Trajecten (GIT)

Dit vindt nog steeds plaats. Er is goed contact tussen gemeente, ISK en coördinator GIT.

Wat is niet opgepakt of gestopt?

Continueren inzet klassenassistenten.

Dit is in 2021 gestopt i.v.m. ombuigingen van de gemeentelijke middelen. De middelen worden nu ingezet voor de jeugdconsulent op school.

Ervaringen Cito taal voor peuters monitoren.

Gestopt met Cito voor peuters. Het ministerie heeft de Cito voor kleuters losgelaten. Veel scholen nemen ook bij de kleuters de Cito niet meer af. Deze monitoring is dus niet meer aan de orde.

Algemeen:

De meeste actiepunten zijn opgepakt. Als het gaat om leesstimulering is Taalvisite structureel ingevoerd, waarmee ook ouders van VVE-geïndiceerde kinderen worden ondersteund in taal- en leesstimulering. Dit nog los van aanvullende wettelijke ontwikkelingen die een verdere impuls geven aan de aanpak van taalachterstanden, zoals de uitbreiding uren VVE en de komst van een pedagogisch beleidsmedewerker met ureninzet specifiek voor VVE. Overigens is er de laatste tijd toegewerkt naar verbreding van VVE aanbod, waarbij er ook aandacht is voor rekenvaardigheden en sociaal emotionele vorming (zie 3.3.).

Ten aanzien van de monitoring van ontwikkelingen van peuters en kleuters is men met het stoppen van de CITO-toetsen aangewezen op de eigen kind- of leerlingvolgsystemen, waaruit moet worden afgeleid of (dreigende) achterstanden worden ingelopen, zodat kan worden bepaald of het VVE-geïndiceerde kind zonder achterstanden instroomt in groep 3 van de basisschool.

Doorgaande lijn

Wat is opgepakt en wat zijn de resultaten?

Actualiseren overdrachtsformulier en warme overdracht.

Dit is gebeurd in 2020/2021. Het formulier is met behulp van een werkgroep geactualiseerd en over de warme overdracht zijn in de kernenoverleggen goede afspraken gemaakt tussen KMN Kind &co, Ludens en de scholen. Tevens zijn er in 2021 afspraken gemaakt over de terugkoppeling/overdracht vanuit het PO naar de kinderopvang.

VLC actief betrekken bij samenwerkingsagenda.

Het VLC geeft aan dat wat hen betreft veel van de acties uit de agenda gericht zijn op KO en PO, waardoor zij toch sneller afhaken. Er vinden regelmatig afstemmingsoverleggen met het VLC plaats. De lijntjes zijn kort.

Gemeente bespreekt signalen van het onderwijs over zorg met zorgpartners.

Inmiddels werken nu de jeugdconsulenten op de scholen, die pakken dit op.

PO en VO evalueren regelmatig overgang PO-VO.

Het VLC kent een warme overdracht voor alle leerlingen uit De Ronde Venen. Voor de terugkoppeling in december, de POVO bijeenkomst, is te weinig animo. Het advies van de basisschool is een besluit geworden na de laatste wetgeving. VLC brengt in kaart welke leerlingen afstromen en kijkt daarbij ook naar het advies van de basisschool.

Schoolbesturen onderzoeken de mogelijkheden van IKC-vorming.

Intussen is er een Integraal Kindcentrum (IKC) in Abcoude van schoolbestuur PRiMA. Het christelijk schoolbestuur in Vinkeveen is bezig met een IKC en schoolbestuur KPO Antonius is de mogelijkheden aan het verkennen voor een IKC in Mijdrecht bij basisschool De Windroos.

Wat is niet opgepakt of gestopt?

Jeugdhulpproject VLC jaarlijks evalueren.

Dit project is gestopt. Er zit nu een eigen jeugdconsulent van de gemeente op het VLC. Het VLC is hier niet tevreden over omdat:

1. Er te weinig uren beschikbaar zijn. Tijdelijke uitbreiding vanuit de NPO-middelen is toegezegd, maar er is (vooralsnog) geen personeel.
2. Het VLC wil dat de jeugdconsulent leerlingen zelf voor een korte periode kan begeleiden. Nu komen kinderen voor begeleiding op een wachtlijst.

De gemeente moet hierover met het VLC en het samenwerkingsverband VO -RUW in gesprek. De teamleider van het kernteam en de beleidsadviseur jeugd zijn hierbij aangesloten.

Gemeente evalueert met ROC's de overgang VO/MBO en continuïteit van zorg.

Evaluatie vindt regionaal plaats. Monitoring vindt wel op lokaal niveau plaats via leerplicht.

Algemeen:

Ten aanzien van overdracht KO-PO zijn goede afspraken gemaakt. Ook is er een warme overdracht van PO naar VLC. Er is geen geregelde gemeentebrede evaluatie ten aanzien van de PO-VO overgang, maar er is wel afstemming als dit nodig is. Met de IKC-vorming wordt een impuls gegeven aan verregaande samenwerking tussen KO en PO waar het gaat om doorgaande ontwikkel- en leerlijnen en het afstemmen van pedagogische visies. Deze ontwikkeling is organisch en afhankelijk van de wensen en mogelijkheden van de bestaande kindcentra.

Ten aanzien van uitbreiding jeugdconsulent wreekt zich nu het tekort hieraan op de arbeidsmarkt. Overgang VO/MBO is een onderwerp wat niet op lokaal niveau besproken wordt.

Een brede preventieve inzet

Wat is opgepakt en wat zijn de resultaten?

Na positieve evaluatie weerbaarheidstrainingen worden trainingen structureel onderdeel van de samenwerkingsagenda.

Er is veel animo voor en scholen weten inmiddels de weg tot aanmelden te bewandelen. De aanbieders sturen na iedere training een verantwoordingsverslag.

Verbreding VVE inzet naar vier ontwikkelingsgebieden.

Langzaamaan wordt de VVE inzet verruimd naar de ontwikkelingsgebieden Taal, Sociaal-emotioneel, motoriek en voorbereidend rekenen. Zowel KO, PO als gemeente zijn hiermee bezig. Vanuit de OAB-middelen worden soms extra impulsen gedaan als er nog middelen beschikbaar zijn.

Structureel overleg gemeente en voorscholen.

Dit loopt, er vindt structureel overleg plaats.

Resultaatafspraken VVE.

Deze afspraken zijn eind 2019 vernieuwd. Hierbij zijn nu ook de VVE aanbieders van de kinderopvang betrokken, naast de schoolbesturen.

Resultaatafspraken vastleggen t.b.v. monitoring.

De wijze van monitoring is vastgelegd in de resultaatafspraken 2019.

Jaarlijkse VVE monitor.

Dit wordt jaarlijks uitgevoerd door Oberon en daarna ter informatie naar de Raad gebracht.

Uitvoering preventieve logopedie in De Ronde Venen en Abcoude/Baambrugge op hetzelfde niveau brengen

Dit is helemaal gelijkgetrokken. De logopedisten hebben naast de screening en controles op de scholen een inloopspreekuur op het consultatiebureau. Er is binnen gemeente De Ronde Venen wel een flink tekort aan vrijgevestigde logopedisten die kinderen kunnen behandelen. De wachtlijsten zijn enorm. Dit draagt niet bij aan de preventie van ontwikkelingsachterstanden.

Algemeen:

Aan de genoemde acties is gehoor gegeven. De weerbaarheidstrainingen zullen vanwege het succes ook in de nieuwe agenda terugkomen. In het jeugdbeleidsplan wordt hiernaast ook aandacht gevraagd voor pestgedrag, omgang met *social media*, gezonde voeding en middelengebruik.

Verbinding jeugdzorg en Passend onderwijs

Wat is opgepakt en wat zijn de resultaten?

Uitvoering regionale samenwerkingsagenda passend onderwijs, met versterkte aandacht voor lokale afstemming.

Dit loopt. De gemeente neemt deel aan de REA en vertaalt de regionale visie naar de lokale. Tevens worden er gezamenlijke initiatieven genomen op het gebied van jeugdhulp in relatie tot passend onderwijs.

Afstemming leerlingenstromen.

Dit is in het REA aan de orde, b.v. ten aanzien van leerlingenvervoer en een passend aanbod in de regio.

Continuering project jeugdhulp op het VLC.

Er zit nu een jeugdconsulent vanuit het kernteam op het VLC. Dus niet meer écht jeugdhulp.

Wat is niet opgepakt of gestopt?

Overleg Regio Utrecht West met ROC's over doorgaande lijn, continuïteit van zorg en versterken inzet VSV.

Deze contacten vinden plaats op regionaal niveau. Afspraken over toeleiding naar het MBO en uitval op het MBO staan opgenomen in de SchoolWerkt-agenda die loopt tot 2024. Deze agenda wordt besproken in een bovenregionaal overleg waar gemeenten, MBO en samenwerkingsverbanden passend onderwijs aan deelnemen.

Algemeen:

Veel van deze zaken wordt vooral regionaal aangevlogen, zie 2.4. De jeugdconsulent op school is wel een lokaal initiatief. Dit loopt naar tevredenheid, al heeft de consulent volgens het VLC te weinig uren en een te beperkt takenpakket.

Aansluiting Onderwijs- arbeidsmarkt

Wat is opgepakt en wat zijn de resultaten?

Inzet accountmanagers t.b.v. signalen over gevraagde scholing op de arbeidsmarkt. Er is vanuit onderwijsbeleid regelmatig contact met de accountmanagers.

Uitbreiding Techniek

Driedaagse met stagebemiddeling, schoolbezoeken bij technische bedrijven en projecten op school. De TechniekDriedaagse is de afgelopen jaren enorm gegroeid. Er zijn zeker schoolbezoeken bij technische bedrijven en projecten op de scholen.

Wat is niet opgepakt of gestopt?

Verkenning verbinden van de gemeentelijke organisatie met het onderwijs.

We zijn in de startperiode van deze agenda gestart met een BO Onderwijs Jonge kind en Oude kind. Voor het overleg van het oude kind waren er bijna geen agendapunten. Daar zijn we toen mee gestopt. Nu hebben we alleen nog het Jonge kind overleg waar soms het VO bij aansluit. Er is geen structureel overleg meer met het VO in andere gemeenten en het MBO.

Algemeen:

Ook hier geldt dat deze aansluiting vooral op regionaal niveau (de RMC regio) wordt gezocht. Om hier op lokaal niveau over af te stemmen is lastig gebleken omdat behoudens het VLC het voortgezet onderwijs en MBO buiten de gemeente plaatsvindt, en aansluiting met bedrijfsleven vooral via de arbeidsmarktregio verloopt.

Ouderparticipatie

Wat is opgepakt en wat zijn de resultaten?

Voortzetting inzet Ouders Lokaal.

Dit loopt nog steeds. Ouders Lokaal participeert ook in werkgroepen die input geeft voor het Jeugdbeleidsplan, bijvoorbeeld bij preventie gamen, omgang met sociale media en de week tegen het pesten.

Wat is niet opgepakt of gestopt?

Bijdrage ouders evaluatie samenwerkingsagenda 2019; ervaringen, kansen en belemmeringen benoemen.

Dit is niet gebeurd. Input van ouders loopt indien gewenst via onderwijspartners, ouders kunnen niet oordelen over een beleidsmatig stuk.

Algemeen:

Vanuit de Samenwerkingsagenda is er weinig gecoördineerde actie geweest om dit onderwerp extra aandacht te geven, anders dan wat kinderopvang en scholen zelf al organiseren of wat wordt gedaan vanuit de GGD, en wat er vanuit de andere speerpunten al is georganiseerd, zoals Taalvisite.

Gebleken is dat Ouders Lokaal in de Ronde Venen een actief platform is om een positieve opvoedomgeving te creëren, door ouders uit te nodigen voor initiatieven zoals koffie/speelochtenden, workshops en gespreksgroepen. Ouders Lokaal heeft gedurende de looptijd van de agenda dus een belangrijke rol gespeeld bij de vergroting van ouderparticipatie.

4. Missie, visie en ambities

4.1 Missie

De missie die we voor deze Samenwerkingsagenda hanteren is voor het grootste deel gebaseerd op die van het jeugdbeleidsplan De Ronde Venen 2020-2026, en luidt:

Onze missie is dat alle kinderen in De Ronde Venen opgroeien in een gezonde, veilige en positieve leef- en leeromgeving, zodat zij zich ontwikkelen tot autonome en sociale volwassenen.

4.2 Visie

Onze gezamenlijke kindvisie is:

Kinderen krijgen de kans om zich optimaal te ontwikkelen en uit te groeien tot wie zij willen/kunnen worden. Dit doen wij zo inclusief mogelijk. Er is aandacht voor de leefomgeving waarin kinderen en jongeren verkeren: thuis, op school, in de kinderopvang en in de wijk. Daarbij hebben we oog voor: cognitieve ontwikkeling, gezond gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling en hebben we vertrouwen in de ontwikkelkracht en de nieuwsgierige en onderzoekende houding van elk kind.

4.3 Ambities

De missie en visie van hierboven vertalen we in twee ambities, waarbij de eerste zich specifiek richt op kwetsbare kinderen en jongeren die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken, en de tweede op alle kinderen en jongeren.

Ambitie 1:

Gelijke kansen bieden aan kinderen en jongeren in De Ronde Venen.

Toelichting ambitie 1:

Sommige kinderen en jongeren (en hun ouders) moet extra ondersteuning worden geboden om dreigende achterstanden in het onderwijs of op de arbeidsmarkt te voorkomen of in te halen.

Uit verschillende onderzoeken (Onderwijsinspectie, WRR/ SCP, OESO) blijkt dat kinderen in het onderwijs niet altijd gelijke kansen krijgen.

Ongelijkheid in het onderwijs lijkt eerder toe dan af te nemen. Kansen worden medebepaald door het opleidingsniveau van ouders en de steun die zij hun kinderen kunnen bieden. Is die steun er onvoldoende dan stromen deze kinderen vaker door naar een lager onderwijsniveau.

Voor kinderen is een goede taalontwikkeling de basis voor een goede algehele ontwikkeling. Het stelt hen voor een belangrijk deel in staat mee te doen. Daarom is het van belang dat kinderen zonder taalachterstand in het basisonderwijs kunnen starten en ook op latere leeftijd gepaste ondersteuning kunnen krijgen op het gebied van taal. Dit geldt zowel voor Nederlandse kinderen met een taalachterstand als voor nieuwkomers die de Nederlandse taal nog niet (voldoende) machtig zijn.

We hebben ouders evenwel nodig om de ontwikkeling van kinderen breed te stimuleren. Hieronder verstaan we niet alleen cognitieve ontwikkeling (voornamelijk rekenen en taal) maar

ook de sociaalemotionele ontwikkeling van een kind of jongere. Hierbij zien we soms ongewenste ontwikkelingen, zoals het non-bereik van een voorschools aanbod voor kinderen die geïndiceerd zijn. Bij onze inspanningen houden wij er rekening mee dat sommige ouders hun kinderen weinig kunnen meegeven gegeven de situatie waarin zij zich bevinden en/of dat de gezinsomstandigheden maken dat een kind niet tot leren kan komen, bijvoorbeeld door armoede. Wij zien dan ook raakvlakken met andere gemeentelijke beleidsterreinen waarmee de verbinding moet worden gevonden, zoals jeugdbeleid, nieuwkomersbeleid, armoedebeleid en de aanpak laaggeletterdheid.

Tijdens de coronacrisis is duidelijk geworden dat de kansengelijkheid verder is toegenomen. Uit de analyses komt naar voren dat kinderen die een achterstand hadden en uit een kwetsbare gezinssituatie komen, nog verder achterop zijn geraakt. Voor ten minste de komende twee jaren krijgt het aanpakken van de onderwijsvertragingen als gevolg van de coronabeperkingen in 2020 en 2021 prioriteit via de NPO-middelen en de actiepunten die ter besteding hiervan zijn opgevoerd.

Kansengelijkheid begint al voor de geboorte. Om deze reden is de gemeente het netwerk *kansrijke start* opgestart. Dit netwerk van kinderopvangorganisaties, huisartsen, verloskundigen, Sociaal Kernteam en de jeugdgezondheidszorg maken hierin afspraken over de ondersteuning aan kwetsbare gezinnen. Deze afspraken bestrijken de periode die loopt van de zwangerschap tot de eerste 1000 dagen na de geboorte. Deze ondersteuning gaat hierna over in de kinderopvang, waar nodig met specifieke extra ondersteuning vanuit het SKT en de JGZ.

Dreigende achterstanden op de arbeidsmarkt

De meeste kinderen en jongeren doorlopen hun educatieve loopbaan en vinden een plek op de arbeidsmarkt zonder daarbij aanvullende zorg of extra ondersteuning nodig te hebben. Sommige kinderen en jongeren hebben echter wel aanvullende zorg nodig; soms betreft dit een combinatie van ondersteuning vanuit passend onderwijs en jeugdzorg of -hulp. Een goede aansluiting tussen het passend onderwijs en de organisatie van jeugdhulp en – zorg is dan een vereiste om kinderen die dit nodig hebben de gevraagde zorg en ondersteuning te kunnen bieden. En als sluitstuk is het goed specifieke aandacht te schenken aan een passende plek voor jongeren in kwetsbare posities rond de landing op de arbeidsmarkt. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. Het doel is een verbeterde samenwerking zodat kinderen en jongeren vroegtijdig, thuis nabij en zo dicht mogelijk bij de school kunnen worden ondersteund.

Inzetten op preventie

Bij preventie gaat het om activiteiten die ingezet worden ter voorkoming van problematiek bij kinderen en jongeren rondom opgroei, opvoeding en ontwikkeling. We denken daarbij bijvoorbeeld aan sociaal-emotionele ondersteuning door het (school)maatschappelijk werk of de jeugdgezondheidszorg. Goede afstemming en samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp, schoolmaatschappelijk werk en preventief jeugdaanbod is van groot belang om tijdig de juiste preventieve maatregelen te kunnen inzetten. Om de aansluiting met de verschillende partijen echt gestalte te geven is het noodzakelijk hier duidelijke afspraken over te maken. Wij denken dat we gezamenlijk vroegtijdiger kunnen signaleren als er sprake is van kind- en/of gezinsproblematiek, bijvoorbeeld als gevolg van armoede, kindermishandeling of vechtscheidingen. Dat wil zeggen dat we eerder in het proces ondersteuning willen bieden en daarmee willen voorkomen dat problemen escaleren en zwaardere en gespecialiseerde zorg moet worden ingezet.

Sommige leerlingen spijbelen en dreigen uit te vallen. Preventie van problematiek en schooluitval onder jongeren is gebaat bij een goede verzuimaanpak. Jongeren zonder startkwalificatie hebben aantoonbaar meer moeite om aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt. We zetten in op optimale schoolloopbanen voor jongeren en streven ernaar dat zoveel mogelijk jongeren minimaal een startkwalificatie behalen.

Ambitie 2:

Een passende en inclusieve plek bieden in een rijke en stimulerende speel- en leeromgeving.

Toelichting ambitie 2:

In een inclusieve samenleving is iedereen van waarde en kan iedereen leren en zich ontwikkelen. Iedereen hoort erbij en draagt bij. Je wordt gezien zoals je gezien wil worden. Dit betekent dat wij kinderen leren omgaan met de diversiteit binnen de samenleving. Deze diversiteit is terug te zien in de samenstelling van de groepen en in het curriculum binnen onze kinderopvangorganisaties en in ons onderwijs. School is belangrijk. Een school waar alle kinderen, ook leerlingen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en ontwikkelingsachterstanden, of kinderen met gedrags- en emotionele problemen en/of specifieke leermoeilijkheden, samen naar school kunnen gaan. Dit is geen vanzelfsprekendheid. Inclusie is een breed maatschappelijk vraagstuk waarin iedereen een verantwoordelijkheid in heeft.

Inclusief onderwijs

Goede samenwerking tussen kinderopvang, schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en gemeente is een belangrijke voorwaarde om inclusief onderwijs te realiseren. Het vraagt van ons om gesprekken te voeren met ouders en kinderen over diversiteit binnen onze maatschappij; of het nu gaat om culturele diversiteit, seksuele geaardheid, of wanneer er sprake is van een handicap. Het vraagt ook dat wij kinderen met een grotere ondersteuningsbehoefte, zo lang mogelijk (zo lang als dit verantwoord is in het belang van het kind en de omgeving) in het reguliere proces houden. De diversiteit in de groepen vraagt om een goed aanbod voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Het onderwijs is op deze wijze geen vindplaats, maar een plaats waar de kinderen kunnen oefenen met het leven en participeren in de (snel veranderende) maatschappij van de toekomst.

Talentontwikkeling

Inclusief onderwijs houdt ook in dat ieder kind zijn eigen talenten tot ontwikkeling kan brengen. Ons uitgangspunt is dat elk kind talent heeft. Binnen de gemeente zien wij talentontwikkeling breed, dat wil zeggen talentontwikkeling op cognitieve, sociale en persoonlijke ontwikkeling. Daarbij gaan wij ervan uit dat ieder kind wil leren, zich wil ontwikkelen en succeservaringen wil opdoen.

Aan ons de opdracht om kinderen hun talenten te laten ontdekken en te laten groeien. Daarvoor is een rijke speel- en leeromgeving noodzakelijk. En het leveren van maatwerk: ieder kind is anders en wordt op een andere manier en op andere gebieden gestimuleerd. Dit doen we omdat we ervan overtuigd zijn, dat door dit brede aanbod kinderen meer kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen en dat daarnaast brede ontwikkeling een bijdrage levert aan de cognitieve en emotionele ontwikkeling van kinderen.

Een breed palet aan activiteiten

We werken in De Ronde Venen samen aan activiteiten die kinderen en jongeren in alle opzichten doen groeien. Activiteiten zoals leesbevordering, cultuureducatie, techniek, burgerschapsvorming, weerbaarheidstraining, beroepsoriëntatie, cultuur en sport dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot evenwichtige en volwaardige volwassenen, die in staat zijn om goed in een veranderende wereld te leven en hun plaats daarin in te nemen. Dat vraagt verschillende vormen van kennis en vaardigheden: niet alleen feitelijke kennis en kennis over de samenleving, maar ook kennis over jezelf, hoe je je kunt uiten en hoe je kunt omgaan met uitingen van anderen.

5. Ambitie: gelijke kansen creëren

5.1 Doelgroep, bereik en toeleiding

Wat willen we bereiken?

We streven naar een maximaal bereik van doelgroepkinderen.

We willen dat alle doelgroepeuters uiterlijk op 2 ½ jarige leeftijd starten met voorschoolse educatie en 16 uur per week deelnemen, zodat het kind bij de start van de basisschool 960 uur VE heeft gehad. Het streven is om doelgroepkinderen al op tweejarige leeftijd met een aantal uren per week deelname aan de peuteropvang te laten starten. We willen uiteindelijk zorgen voor een community van “ambassadeurs”: alle professionals die werken met jonge gezinnen (denk aan verloskundigen, kraamverzorgenden, baby- en mamacoaches) weten hoe de lijnen naar JGZ en voorschoolse educatie lopen en stimuleren ouders hiervan gebruik te maken.

Wat doen we al?

De arts en de verpleegkundige van het consultatiebureau (JGZ) indiceren elk kind als doelgroepkind:

- Waarvan de ouder(s):
  - Maximaal basisonderwijs (tot en met het dertiende levensjaar) of (voortgezet) speciaal onderwijs-zmlk hebben gehad of;
  - Maximaal lager beroepsonderwijs/voorbereidend beroepsonderwijs, praktijk-onderwijs of voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs of basis- of kaderberoepsgerichte leerweg hebben gedaan of;
  - Maximaal twee jaar onderwijs hebben gedaan in een andere schoolopleiding in het voortgezet onderwijs aansluitend op het basisonderwijs;
- Met een taalachterstand;
- Waar thuis geen Nederlands gesproken wordt;
- Met sociaal-emotionele problematiek en/of kinderen waar thuis weinig ontwikkelingsstimulering plaats vindt, met als gevolg (een risico op) een taal- en of ontwikkelingsachterstand.

Alle kinderen met een indicatie kunnen vier dagdelen per week gebruik maken van Voorschoolse Educatie.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- We besteden de komende tijd extra aandacht aan de groep kinderen met een VVE-indicatie, die geen gebruik maakt van voorschoolse voorzieningen. We brengen in kaart wat de beweegredenen van ouders zijn om kinderen niet deel te laten aan een voorschools programma.

- Er zijn aanvullende afspraken met het consultatiebureau gemaakt die de komende jaren worden geëffectueerd: het concreet benaderen van ouders van doelgroepkinderen die niet staan ingeschreven op een voorschool of die een structureel verzuim hebben (no-show).

5.2 Voorschoolse educatie

Wat willen we bereiken?

We streven naar thuisnabije voorzieningen: iedere peuter heeft dichtbij huis de mogelijkheid om deel te nemen aan voorschoolse educatie. Afstand mag geen reden zijn voor non-bereik.

Dat betekent dat we zorgen voor een goed gespreid aanbod over de verschillende dorpen. Ook streven we zoveel mogelijk naar gemengde groepen waar doelgroepkinderen en niet-doelgroepkinderen van elkaar kunnen leren.

Voor peuters en gezinnen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte is er een duidelijke zorgstructuur waardoor zij de professionele hulp krijgen die zij nodig hebben. Voor professionals is duidelijk welke zorg en ondersteuning beschikbaar is en de routes hiernaar toe worden duidelijk vastgelegd.

We zorgen voor een goede onderlinge afstemming als het gaat om zorg en begeleiding van het individuele kind, maar vinden het ook belangrijk om gezamenlijk initiatieven te ontplooiën die aan de bredere groep doelgroepkinderen en hun gezinnen ten goede komen.

Wat doen we al?

Het voorschools aanbod bestaat uit 960 uur Voorschoolse Educatie (VE) voor doelgroepeuters. Het aanbod is er op gericht kinderen een zo goed mogelijke start op de basisschool te geven, door een uitdagende ontwikkelomgeving te bieden. Het stimuleren van de taalontwikkeling is daarbij ons speerpunt. Het programma dat binnen de gemeente wordt gehanteerd is Uk en Puk. Samen met de basisscholen realiseren we voor ieder kind een doorgaande ontwikkellijn.

Aanbieders ontvangen subsidie voor het uitvoeren van VE via een geld-volgt-kindregeling. Ouders betalen een inkomensafhankelijke bijdrage, via kinderopvangtoeslag of via de gemeentelijke regeling. Aanvullend hierop ontvangen peuteropvangaanbieders een opslag per uur voor extra voorbereidings- en evaluatietijd en de door de gemeente gehanteerde kwaliteitseisen boven op de wettelijke minimumeisen.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- De komende jaren werken we aan een stevige positionering van de nieuwe pedagogisch coaches VE binnen de organisaties, met een focus op het verbeteren van de (educatieve) kwaliteit en uitvoering van VE. Zij krijgen een inhoudelijke en coachende rol in het creëren van een uitdagend en ontwikkelingsstimulerend aanbod voor doelgroepeuters. Ook kunnen zij een brugfunctie vervullen naar JGZ, jeugdhulp en het onderwijs.
- Verder wordt de weg naar verbreding inzet VE naar de vier ontwikkelingsgebieden voortgezet.
- Vanuit de monitorrapportage VVE De Ronde Venen 2020-2021 worden ten behoeve van verhoging van de pedagogische kwaliteit bovendien de volgende acties uitgevoerd:
  - Het gezamenlijk opstellen van een kwaliteitskader voor- en vroegschoolse educatie. Dit kan ook de doorgaande lijn bevorderen;

- Een gemeentelijke inspiratie-bijeenkomst Educatieve Kwaliteit kan kennis en handvaten bieden;
- Het inrichten van een intervisie-netwerk VVE, waarin heel concreet wordt besproken wat wordt bedoeld met educatieve kwaliteit, wat een rijke kwaliteit inhoudt, en hoe die te bereiken is.
- Pedagogisch medewerkers ervaren momenteel dat kinderen moeite hebben met spelen. Ze willen graag handvaten en tips voor de overdracht naar ouders. In dat kader starten we een professionaliseringstraject *Uk en Puk Thuis* door de CED groep, waarin onderwerpen als communicatie, effectieve overdracht en het stimuleren van thuisactiviteiten aan bod komen.

5.3 Doorgaande lijn doelgroepkinderen

Wat willen we bereiken?

Ieder doelgroepkind verdient een zachte landing op de basisschool. Dat zien we als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van kinderopvang, onderwijs en ouders. We willen dat de doorgaande lijn van voor- naar vroegschool voor iedere partner een belangrijk aandachtspunt is binnen de VVE-aanpak, dat zowel in beleid als praktijk concrete uitwerking krijgt. Dat betekent dat we zowel op locatieniveau, kernenniveau als op gemeentelijk niveau hierover concrete werkafspraken met elkaar maken.

Wat doen we al?

Wanneer er extra zorgen zijn rondom een kind, spannen wij ons hiervoor extra in.

We zetten ons gezamenlijk in voor een doorgaande lijn voor kinderen met een VVE-indicatie. De gemeente voert de regie en is wettelijk verantwoordelijk voor de realisatie van gemeentelijke afspraken en uniforme werkwijzen rondom de doorgaande lijn.

Voor kinderen met een VVE-indicatie is er extra aandacht voor de doorgaande ontwikkellijn. Een doorgaande ontwikkellijn betekent dat voor- en vroegscholen het pedagogisch klimaat en educatief handelen op elkaar afstemmen en werken aan het wegnemen van ontwikkelingsdrempels. Het versterken van de doorgaande ontwikkeling in VVE is het meest relevant voor kinderopvangorganisaties en scholen met relatief veel VVE-kinderen. Met deze scholen en voorscholen investeren we in de samenwerking en doorgaande lijn.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- In de (nieuw ingerichte) kernoverleggen worden bindende afspraken gemaakt over de overdracht van de kindgegevens en de zorg en begeleiding van kinderen.
- We hechten belang aan een terugkoppeling van vroegschool naar voorschool en zorgen er de komende jaren voor dat deze een structurele plek krijgt in de samenwerking.
- De doorgaande ontwikkellijn kan op verschillende manieren versterkt worden. In het gemeentelijke VVE-overleg wordt onderzocht wat wenselijk en werkbaar is in de gemeente De Ronde Venen. Welke initiatieven zijn kansrijk, kunnen op gemeenteniveau worden gerealiseerd en welke kwaliteitscriteria willen we daarbij hanteren?
- Gelet op de meest actuele achterstandsscore van het CBS (bijlage 1) worden voor de OAB-periode 2023-2026 als VVE-school aangemerkt: De Fontein, Eendracht, Twister, Kids college, Hoflandschool en St. Jozefschool. Daar waar sprake is van een extra

ondersteuningsbehoefte heeft de basisschool contact met het samenwerkingsverband om een extra aanbod te realiseren.

5.4 OAB in het onderwijs

Wat willen we bereiken?

Als kinderen vier jaar oud zijn maken ze de overstap naar de basisschool. We streven ernaar dat zoveel mogelijk kinderen met een VE-indicatie ook bij de kleuters worden ondersteund met een beredeneerde taalaanpak, om te voorkomen dat zij met een achterstand instromen in groep 3. Ook na groep 3 geven wij speciale aandacht aan kinderen met taal- en onderwijsachterstanden. We ondernemen hierin activiteiten die bewezen effectief zijn en waar bij voorkeur al positieve ervaringen mee zijn opgedaan. We delen onze initiatieven en leren van elkaar.

Omdat veel doelgroepkinderen uit kwetsbare gezinnen komen, vinden we het belangrijk dat niet alleen de kinderen, maar ook de ouders de zorg en aandacht krijgen die zij nodig hebben. We benadrukken met elkaar het belang van een stevige verbinding tussen onderwijs en zorg, waarbij we vooral rond preventie een goede gemeentelijke structuur willen neerzetten.

Wat doen we al?

Voor nieuwkomersleerlingen van 6 tot 12 jaar die korter dan twee jaar in Nederland zijn en niet of nauwelijks Nederlands spreken financiert de gemeente De Ronde Venen samen met de schoolbesturen de Taalklas PO, gelokaliseerd in de Eendracht te Mijdrecht. Ook zijn er taalklassen ingericht voor Oekraïense kinderen. In verband met de toename van het aantal nieuwkomers in de VO-leeftijd is er een nieuwe bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst ISK getekend binnen de RMC-regio (per 11-2022). Monitoring voortgang ISK en Geïntegreerde Trajecten blijft aan de orde.

Na een intensief taalaanbod wordt de leerling terugverwezen naar de school van voorkeur van de ouders.

We focussen en monitoren op de resultaatafspraken die we voor achterstandsleerlingen hebben vastgelegd, te weten:

- het percentage leerlingen uit de VVE-doelgroep dat einde groep 4 scoort op niveau V voor de toetsen Begrijpend lezen, Woordenschat en Rekenen-wiskunde ligt maximaal 10% hoger dan het landelijke percentage.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- In verband met een hogere toestroom van nieuwkomersleerlingen zal met NPO-middelen een uitbreiding voor de Taalklas worden gefinancierd tot en met 31 juli 2023.
- Bovendien wordt een pilot gestart om NT-2 ondersteuning in de voor- en vroegschool vorm te geven en kinderen die uitstromen uit de Taalklas nog beter te begeleiden in het reguliere onderwijs. Onderdeel van het onderzoek en de pilot is het borgen van deze ondersteuning na 31 juli 2023.
- Voorts dient traumaverwerking bij vluchtelingenkinderen voldoende aandacht te krijgen. Er wordt een workshop traumasensitief onderwijs aangeboden, onderzocht moet worden of dit voldoende handvatten biedt om in het onderwijs met dit probleem om te gaan.
- Geconstateerd is dat er weinig animo is voor een PO-VO bijeenkomst in december. Toch zijn er signalen dat deze behoefte er nog is, maar dan wel om breder te kijken, om dat ook kinderen uitstromen naar Woerden en Uithoorn. Vanuit het onderwijs wordt de mogelijkheid onderzocht of deze bijeenkomsten, mits wat breder opgezet, in de toekomst weer een vervolg kunnen krijgen.

5.5 Een gezamenlijke focus op taal

Wat willen we bereiken?

Het risico dat laaggeletterdheid van generatie op generatie wordt doorgegeven is groot. Laaggeletterde ouders kunnen hun kinderen niet goed (genoeg) voorlezen en praten vaak minder in het Nederlands met de kinderen. Door een gebrek aan taalstimulering thuis, beginnen veel kinderen al met een taalachterstand op school. Zo'n taalachterstand wordt vaak niet ingehaald, zodat kinderen de school verlaten met taalproblemen. Zij vormen de nieuwe aanwas laaggeletterden die dit op den duur ook weer dreigen door te geven aan hun eigen kinderen. Dit is de cyclus van laaggeletterdheid.

Een taalrijke omgeving, waar veel met kinderen wordt gepraat, gelezen, gezongen en gespeeld is een basisvoorwaarde voor de schoolse ontwikkeling van kinderen. In De Ronde Venen zijn alle professionals rondom het kind en ouders zich bewust van het belang van een taalrijke (thuis)omgeving, lees- en taalbevordering, het voorkomen van laaggeletterdheid en het voorkomen van spraakproblemen.

Wat doen we al?

Ouders en professionals rondom het kind werken samen en ieder vanuit zijn eigen rol aan het versterken van de taalrijke (thuis)omgeving van kinderen met een risico op een onderwijsachterstand. Ouders die vaardigheden missen worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en extra ondersteund. Als het gaat om leesbevordering ondersteunt de bibliotheek in De Ronde Venen scholen en kinderopvangaanbieders met programma's zoals de Bibliotheek op school, Taalvisite en BoekStart voor baby's en in de peuteropvang.

Vanuit het samenwerkingsverband PO wordt het programma "Lezenderwijs" voor individuele leesondersteuning, aangeboden op de basisscholen. De Ronde Venen werkt mee aan de aanpak laaggeletterdheid. De gemeente en de bibliotheek nemen deel aan het taalhuis en kunnen de verbinding leggen met de kernenoverleggen en de werkgroep VVE. Bijvoorbeeld als het gaat om kennis over het herkennen en signaleren van laaggeletterde ouders.

Logopedische screening is gelijkgetrokken tussen Abcoude/Baambrugge en de andere kernen. De logopedisten hebben naast screening en controles op de scholen ook een inloopsprekkuur op het consultatiebureau. Zorgpunt is het tekort aan vrijgevestigde logopedisten in de gemeente.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- Op school en in de kinderopvang is gerichte taalstimulering en leesonderwijs nodig om kinderen met een risico op onderwijsachterstand maximale onderwijskansen te bieden. We onderzoeken de mogelijkheden om de bestaande programma's te intensiveren. Dit zal deels met NPO-middelen worden gefinancierd. Ten aanzien van Taalvisite zal er extra aandacht moeten worden besteed aan het werven van voldoende vrijwilligers.
- We realiseren een gezamenlijke focus op taal voor De Ronde Venen door de samenwerking tussen Bibliotheek, JGZ, kinderopvang en onderwijs te versterken en de cyclus van laaggeletterdheid te doorbreken. We zorgen voor een groter bewustzijn van het belang van een preventieve aanpak voor laaggeletterdheid, het belang van een taalrijke (thuis)omgeving en leesbevordering, bij alle professionals en ouders. We maken gebruik

van, en leren van, elkaars expertise. We zorgen ervoor dat alle professionals die contact hebben met ouders bekend zijn met het aanbod in De Ronde Venen op het gebied van laaggeletterdheid, taalrijk- en meertalig opvoeden. We maken in de werkgroep VVE en de kernoverleggen afspraken over het verzamelen en delen van deze informatie.

5.6 Jeugdhulp en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Als er opgroei problemen bij kinderen of opvoedproblemen bij ouders zijn, dan is er in de kinderopvang en het onderwijs een laagdrempelig aanspreekpunt waar passende hulp kan worden geboden. We gaan uit van 4 principes: normaliseren, inzetten van eigen kracht, inzet van collectieve of algemene voorzieningen en inzet van gespecialiseerde hulp zo kort als nodig en zo lang als noodzakelijk. Dit aanspreekpunt speelt ook een rol in de kennisoverdracht van het jeugdzorgveld richting pedagogisch medewerkers (pm-ers), leerkrachten, intern begeleiders (ib-ers) en directeurs.

Jongeren hebben in de persoon van een jongerenwerker een eigen aanspreekpunt op school. Doel is vroegtijdig signaleren bij (dreigende) problemen, zodat in een later stadium niet hoeft te worden opgeschaald in zorg. Een ander doel is het verbeteren van de samenwerking en doorgaande lijn tussen kinderopvang/onderwijs en jeugdhulp, wat kan bijdragen aan het voorkomen van schoolverzuim en andere problematiek. Een derde doel is het vergroten van het welbevinden van de kinderen en jongeren.

Wat doen we al?

Op de peuterspeelzalen houden we inlooppreekuren. Ook kan de jeugdverpleegkundige ondersteuning bieden aan de pm-ers op de groepen. Indien nodig kan gebruik worden gemaakt van het VVE-programma, het kernteam, de logopedist of de jeugdarts voor doorverwijzing naar de tweedelijnszorg.

In samenwerking met schoolbesturen PO en Samenwerkingsverband Passenderwijs stelt de gemeente middelen ter beschikking om middels handelingsgerichte diagnostiek onderwijsbehoeften in kaart te brengen, leidend tot passende ondersteuning voor kinderen binnen de gemeente.

Elke school heeft een 'eigen' jeugdconsulent. Deze schoolconsulenten zorgen voor tijdige signalering en voor vroegtijdige doorverwijzing indien nodig. De medewerkers van de school en de vaste schoolconsulent:

- Kennen elkaar en weten wat ze van elkaar verwachten;
- Hebben regelmatig contact met elkaar;
- Zijn regelmatig aanwezig op school voor vragen van ouders, kinderen, leerkrachten, ib-ers en directies;
- Zijn direct (binnen redelijke tijd) benaderbaar voor vragen van individuele leerlingen waar overleg over nodig is.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- We monitoren de komende tijd het werken van de jeugdconsulent als belangrijke schakel in de verbinding van onderwijs en jeugdhulp en blijven hierover in gesprek met elkaar.
- De verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verstevigd door uitwisseling lokale toegang en het loket van Passenderwijs op casusniveau waardoor afgestemde ondersteuning kan plaatsvinden.
- Vanuit de NPO De Ronde Venen worden middelen ingezet voor ureuitbreiding jeugdconsulenten op school in het VO (van 8 naar 16 uur) en het PO (extra fte). We onderzoeken of de consulenten kunnen aansluiten bij de IB-overleggen en/of de overleggen van de zorgcoördinatoren.
- Ook vanuit de NPO-middelen wordt extra jongerenwerk mogelijk gemaakt in en na schooltijd om de link tussen een positief schoolklimaat en positief (groeps-)gedrag buiten de school te leggen, bijvoorbeeld door het aanbieden van trainingen rondom groepsdynamiek. Ook kan vanuit het jongerenwerk aandacht worden besteed aan de schoolgebonden problematiek zoals die in het jeugdbeleidsplan genoemd staan, zoals pesten en middelengebruik. Er zal daarbij ook aandacht zijn voor contact tussen ouders en school.
- De gemeente blijft geld inzetten voor handelingsgerichte diagnostiek, in samenspraak met het onderwijs en het samenwerkingsverband.

5.7 Voortijdig schoolverlaten, thuiszitters en jeugdwerkloosheid

Wat willen we bereiken?

In De Ronde Venen wonen jongeren die zich in een kwetsbare positie bevinden omdat zij bijvoorbeeld geen startkwalificatie hebben, geen onderwijs volgen of geen geregistreerd inkomen hebben. Wij willen graag dat iedere jongere op zijn of haar manier aan een eigen toekomst werkt. Zodat iemand al op jongere leeftijd voor zichzelf leert zorgen en perspectief heeft op een zelfredzaam bestaan. Omdat jongeren niet altijd zelf hun weg weten te vinden is het belangrijk dat ze daarin ondersteuning kunnen krijgen, liefst door ze terug te leiden naar het onderwijs als er nog geen startkwalificatie behaald is, of naar een betaalde baan.

Landelijk gezien stijgt het aantal leerlingen dat langer dan drie maanden thuiszit en niet naar school gaat terwijl ze wel staan ingeschreven. Die stijging die we al jaren zien en die doorzet, ondanks de inspanningen die voortvloeien uit het Thuiszitterspact (2016) of Passend onderwijs (2014). Vanuit de onderwijspraktijk wordt de omgang met leerlingen met gedragsproblemen als moeilijk ervaren.

Wij leggen ons niet neer bij thuiszitters, en spannen ons in om een passende oplossing te vinden voor leerlingen die nu geen onderwijs krijgen.

Wat doen we al?

Vanuit het meerjarenplan Regionaal Bureau Leerplicht Utrecht Noordwest 2021-2024 zijn diverse actiepunten benoemd ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten, zoals:

- Meer aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie;
- Uitbreiden netwerk MBO;
- Inzet Dilemma Manager;

- Vergroting preventieve inzet leerplichtconsulent;
- Aansluiting op de provinciale SchoolWerkt agenda.

Met alle betrokkenen heeft het Samenwerkingsverband VO Regio Utrecht West een verzuimprocedure ter voorkoming van thuiszitten ontwikkeld. De meeste leerlingen die dit betreft, hebben een arrangement van het samenwerkingsverband om het thuiszitten tegen te gaan. Zij zijn bijvoorbeeld in contact met de coördinator Verzuim, hebben een plek op de bovenscholse onderwijs- en zorgvoorziening of worden begeleid door het Thuiszittersteam van de Fritz Redlschool.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- Voor De Ronde Venen wordt vanuit het Regionaal Bureau Leerplicht een zogeheten lifecoach ingezet om jongeren die geen startkwalificatie hebben, niet staan ingeschreven voor een opleiding en geen inkomen of uitkering ontvangen, op het juiste spoor te zetten.
- Vanuit het derde steun- en herstelpakket die door het Rijk is ingesteld naar aanleiding van de Coronaproblematiek is een regionaal projectleider aangesteld om de structuur in de regio te versterken en de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. De Ronde Venen wil focussen op de jongeren die nu “buiten beeld” zijn (circa 200 jongeren) en op een versterkte samenwerking tussen de verschillende uitvoerende partijen die zich inzetten voor de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt (15-27 jaar). Vervolgdoelstelling is aan de hand van het onderzoek een besluit te nemen over eventuele vervolgcacties.
- Ook moet inzichtelijk worden gemaakt welke leer-werktrajecten jongeren uit De Ronde Venen kan worden aangeboden, zowel lokaal als regionaal, en welk aanbod jonge moeders kan worden gedaan.
- Voorts worden de acties van het meerjarenplan RBL en het samenwerkingsverband VO voortgezet tijdens de looptijd van deze agenda.

6. Ambitie: inclusief onderwijs in een rijke leeromgeving

6.1 Stappen zetten richting inclusief onderwijs

Wat willen we bereiken?

Inclusief onderwijs is onderwijs waarin kinderen vanuit allerlei achtergronden en met én zonder beperkingen samen spelen, werken en leren. Op een toegankelijke school in hun eigen omgeving, die hun ouders hebben uitgekozen. Dezelfde school waar ze heen zouden gaan als ze geen handicap hadden. Inclusief onderwijs is open voor iedereen, toegankelijk in alle aspecten en dus met de nodige ondersteuning en zorg waar die nodig is voor optimale ontwikkeling.

Inclusief onderwijs wil ook zeggen: minder labels, minder aparte klasjes en groepen, minder leerlingenvervoer naar scholen buiten de eigen woonplaats, meer acceptatie en normalisatie van kinderen met een beperking, stoornis of achterstand in het reguliere onderwijs.

In het Ondersteuningsplan Stichting Passenderwijs 2021-2025 wordt de inclusiegedachte als volgt centraal gesteld:

Iedereen is welkom, hoort erbij en kan meedoen. Verschil in ontwikkeling wordt geaccepteerd (verschil is de norm) en vormt de basis voor ondersteuning op maat. Er wordt gedifferentieerd waar mogelijk waardoor kinderen naar vermogen meedoen, en zo veel mogelijk samen leren en leven in de eigen buurt. Regulier waar het kan, speciaal waar het moet!

Wat doen we al?

Vanuit de doelstelling om de inclusiegedachte te implementeren worden in bovenstaand Ondersteuningsplan de volgende maatregelen benoemd:

- Stuurgroep inclusie inrichten, werkend vanuit breed gedragen doelstellingen;
- Inclusiegedachte als centraal thema tijdens de Passenderwijs conferentie met kernpartners;
- Inclusiegedachte als rode draad binnen het scholingsaanbod;
- Scholen zijn met kernpartners in en om de school gericht op het verantwoord verbreden en verdiepen van aanbod;
- Binnen de extra ondersteuning wordt onderwijs en jeugdhulp op elkaar afgestemd aangeboden.

Op 21-9-2022 heeft het samenwerkingsverband PO Passenderwijs de conferentie georganiseerd over inclusief onderwijs.

Ook In het nieuwe ondersteuningsplan 2022-2026 SWV- VO RUW worden stappen gezet richting inclusiever onderwijs, b.v. door intensivering samenwerking tussen het VO en het Gespecialiseerd Onderwijs.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- Parallel aan het ondersteuningsplan 2021-2025 en vooruitlopend op een nieuwe samenwerkingsagenda REA willen we verdere stappen zetten richting inclusief onderwijs.

- De uitkomsten van bovengenoemde conferentie worden verder uitgewerkt en waar mogelijk geïmplementeerd. Het betreft de volgende thema's en acties:

Samenwerking onderwijs en gemeente/jeugdhulp:

- Elkaar beter leren kennen: school doorbrekend, gemeente, vertrouwen kweken, samenwerking, delen;
- Sociale kaart, bredere samenwerking kernpartners;
- Cirkel school, ouder, Passenderwijs, gemeente, externe partijen;
- Vertrouwen in alle betrokkenen -> investeren in relatie;
- De jeugdconsulent van de gemeente is aanwezig bij de IB-netwerken en op afroep bij het multidisciplinair overleg;
- Behouden SBD-gelden voor onderzoeken.

Expertise/kennis delen:

- Tussen PO/SBO/Gemeente;
- Minder advies, meer contactmomenten met leerling;
- Samenwerking scholen binnen de gemeente in het bieden van zorg;
- Leren van elkaar, hoe doe jij het binnen jouw school;
- School overstijgend (niet besturen).

Nieuwkomers:

- Taalondersteuning op scholen vanuit de taalklas en bij kleuters;
- Meer verbinding zoeken tussen gemeente en scholen bij de verdeling van vluchtelingkinderen.

Logopedie in de school

6.2 KC- en IKC-vorming

Wat willen we bereiken?

De gewenste samenwerking en doorgaande lijn is qua vorm goed te realiseren in een (Integraal) Kindcentrum. Scholen en kinderopvang werken hierin intensiever samen, doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen worden versterkt en er wordt vanuit een gezamenlijke pedagogische visie geopereerd. Van daaruit kan de verbinding met partners en (buitenschoolse) activiteiten rondom talentontwikkeling worden versterkt. In een (I)KC kan het gebouw doorgaans gemakkelijker multifunctioneel worden ingezet.

Wat doen we al?

In De Ronde Venen zijn de afgelopen jaren enkele IKC's opgezet of nog in ontwikkeling. KC- of IKC-vorming vindt in De Ronde Venen op organische en vrijwillige wijze plaats.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- Vanwege de pedagogische, educatieve en ruimtelijke voordelen wordt (I)KC-vorming vanuit de samenwerkingsagenda aangemoedigd. Daar waar geen (I)KC mogelijk of gewenst is wordt ten minste de samenwerking tussen voorschoolse en naschoolse partners en het onderwijs verkend en uitgebreid. Dit is ook van belang voor de invulling van het Integraal Huisvestingsplan (IHP).

6.3 Impuls Techniekonderwijs

Wat willen we bereiken?

Allerlei vaardigheden komen samen in het vak Techniek & Wetenschap, denk aan: samenwerken, bouwtekeningen lezen, schetsen maken, digitale vaardigheden oefenen en verkennen van de eigen talenten. Toch schiet op basisscholen het vak Techniek er vaak bij in. In De Ronde Venen geven we een extra impuls aan het techniekonderwijs.

Wat doen we al?

Technet Amstel & Venen is een netwerk van scholen (waaronder de scholen van De Ronde Venen), bedrijven, fondsen en overheden, met als doel kinderen en jongeren enthousiast te maken voor techniek. Technet ondersteunt en begeleidt leerkrachten in het geven van Techniek & Wetenschap, onderdeel van het verplichte onderwijscurriculum. Alle kinderen doen mee aan de TechniekDriedaagse van Technet, waarin workshops worden gegeven door lokale technici en vrijwilligers. Er zijn schoolbezoeken bij technische bedrijven en projecten op de scholen.

Daarnaast is er de jaarlijkse subsidie beschikbaar voor de Makerspace Amstel & Venen, ter facilitering van de technieklessen, MakeX, de Robotica club e.d. in het VLC. Voorts is er VMBO On Stage, een breed opgezet beroepenoriëntatieproject voor leerlingen van het vmbo.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- De gemeentelijke bijdrage aan Technet wordt met NPO-middelen verhoogd, zodat er ook na schooltijd meer scholen, BSO's en leerlingen bereikt kunnen worden, materialen voor techniekonderwijs beschikbaar komen, en het gebruik van de MakerSpace-ruimte in het VLC nog beter benut wordt.
- De subsidies voor Technet, Makerspace en VMBO On Stage houden we in stand.

6.4. Vergroten weerbaarheid

Wat willen we bereiken?

Een kind dat weerbaar is heeft een goed gevoel van eigenwaarde en is zich bewust van zijn of haar eigen gevoelens en die van anderen. Een kind dat weinig weerbaar is en niet voor zichzelf durft op te komen zal soms negatieve ervaringen hebben. Dit zorgt voor een negatief zelfbeeld, wat het

zelfvertrouwen geen goed doet. En dit zelfvertrouwen heeft weer invloed op de weerbaarheid. Zo kan een kind met weinig zelfvertrouwen in een negatieve spiraal terecht komen.

Het vergroten van de weerbaarheid, sociale vaardigheden, assertiviteit en het reduceren van faalangst zijn belangrijk om goed te kunnen functioneren op school en in de maatschappij.

Wat doen we al?

Om stappen te kunnen zetten in de weerbaarheid van kinderen organiseert de gemeente ook gedurende de looptijd van deze samenwerkingsagenda trainingen toegespitst op de verschillende leeftijdsgroepen.

Voorbeelden uit het aanbod 2022-2023 zijn SoVa voor het jonge kind en voor kinderen in de middenbouw, Faalangst de baas, Sta Sterk, Brugklastraining en het Marietje Kessels project. Er is een algemene coördinator die de aanmeldingen in goede banen leidt.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- We behouden de subsidie voor weerbaarheidstrainingen zoals die in onze gemeente zijn opgezet. Jaarlijks wordt het aanbod geëvalueerd, zodat steeds kan worden aangesloten bij de actuele wensen en behoeften.

6.5 Beweeg- en sportstimulering

Wat willen we bereiken?

Kinderen willen graag bewegen. Toch neemt bewegingsarmoede en overgewicht bij kinderen toe. Niet alle kinderen vinden gemakkelijk de weg naar een sportvereniging. We willen bereiken dat alle kinderen op een laagdrempelige manier kunnen sporten en bewegen in hun eigen wijk. Ook wordt het onderwijs gefaciliteerd om kwalitatief goed bewegingsonderwijs te kunnen verzorgen.

Wat doen we al?

Om een impuls te geven aan sportstimulering zijn er in De Ronde Venen een aantal interventies, zoals Sjors Sportief, Fit4kids, “Kies je sport”, de Nationale sportweek en de inzet van buurtsportcoaches.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- De regeling “trainers voor de klas” van Team Sportservice wordt met behulp van NPO-middelen verbreed, zodat alle scholen sportlessen en kennismakingslessen door sportverenigingen kunnen inzetten.

6.6 Ouderbetrokkenheid

Wat willen we bereiken?

Ouderbetrokkenheid zorgt voor een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel waarmee passend onderwijs zo goed mogelijk gerealiseerd kan worden. Ouderbetrokkenheid valt of staat met goede contacten tussen de school en de ouders. Ouders en school hebben hetzelfde belang: het welzijn van het kind. Ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op het kind. Het heeft niet alleen te maken met het welzijn van het kind, maar het verhoogt ook de schoolprestaties.

Wat doen we al?

We ondersteunen Stichting Ouders Lokaal met het organiseren van laagdrempelige activiteiten over ouderschap en opvoeden en het in verbinding brengen van ouders/opvoeders met elkaar.

Wat gaan we doen in deze samenwerkingsperiode?

- We ondersteunen en stimuleren alle maatregelen die door kinderopvang, onderwijs of vanuit andere instanties de ouderbetrokkenheid kunnen vergroten, zoals vergroting formele en informele contactmomenten, interactie tijdens ouderavonden, huisbezoeken of het opstellen van een ouderplan.
- We blijven Ouders Lokaal met een subsidie ondersteunen.

7. Actielijst

7.1 Ambitie 1: Gelijke kansen creëren

- Extra tijd en aandacht VVE geïndiceerde kinderen die niet naar VVE peuteropvang gaan
- Benaderen ouders van niet ingeschreven doelgroepkinderen op voorschool of met verzuim
- Positionering pedagogisch coaches met focus op verbeteren kwaliteit en uitvoering VE
- Opstellen kwaliteitskader VVE
- Organiseren gemeentelijke inspiratiebijeenkomst Educatieve Kwaliteit
- Inrichten intervisienetwerk VVE
- Verbreding VVE inzet naar de vier ontwikkelingsgebieden
- Professionaliseringstraject Uk en Puk Thuis t.b.v. vergroting ouderbetrokkenheid
- Afspraken in kernoverleggen over overdracht kindgegevens en zorg & begeleiding kinderen
- Afspraken over structurele terugkoppeling van vroegschool naar voorschool
- Versterking doorgaande ontwikkellijn voor- en vroegschool bij scholen met de meeste VVE kinderen (Fontein, Eendracht, Twister, Kids college, Hoflandschool en St. Jozef)
- Uitbreiding Taalklas
- Samenwerkingsovereenkomst ISK binnen de RMC-regio
- Monitoring voortgang ISK en Geïntegreerde Trajecten.
- Voldoende scholing en aandacht voor traumaverwerking bij vluchtelingenkinderen
- Pilot NT-2 ondersteuning in de voor- en vroegschool en borgen van ondersteuning
- Organiseren PO-VO bijeenkomsten met inbegrip van regio scholen VO.
- Intensivering lees- en taalbevordering, Taalvisite en Boekstart.
- Intensivering signalering en aanpak laaggeletterdheid ouders
- Inzet gemeentelijke SBD-middelen voor handelingsgerichte diagnostiek op de basisscholen
- Logopedische screening op de basisschool en logopedisch inloopsprekuren op de consultatiebureaus. Mogelijke acties voor meer logopedisten in de gemeente.
- Monitoring en urenuitbreiding schoolconsulent PO en VO, aansluiting consulenten bij IB/zorgcoördinatoren overleggen onderzoeken en indien gewenst implementeren
- Ondersteuning GGDru in de kinderopvang d.m.v. inloopsprekuren, advisering en doorverwijzing
- Verbinden lokale toegang jeugdhulp en Loket Passenderwijs op casusniveau
- Jongerenwerk op school vormgeven.
- Inzet Lifecoach voor jongeren zonder startkwalificatie, baan of uitkering.
- Project opsporen jongeren DRV zonder startkwalificatie en baan; onderzoek naar vervolgcities
- Versterken samenwerking aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt
- Inzicht in welke leer-werktrajecten jongeren worden aangeboden zowel lokaal als regionaal
- Acties meerjarenplan RBL en SWV RUW (VO) worden voortgezet
- Thuiszittersaanpak Samenwerkingsverband VO Regio Utrecht West

7.2 Ambitie 2: Inclusief onderwijs

- Stappen zetten richting Inclusief onderwijs in samenhang met de samenwerkingsagenda REA 2023-2026
- Uitkomsten conferentie inclusief onderwijs worden uitgewerkt en geïmplementeerd
- Verdere inzet op IKC-vorming
- Extra impuls techniekonderwijs
- Faciliteren en subsidiëren Makerspace VLC
- Faciliteren en subsidiëren VMBO on stage
- Weerbaarheidstrainingen aan basisschoolleerlingen
- Sportstimulering d.m.v. diverse acties en interventies Team Sportservice, waaronder verbreding regeling “trainers voor de klas”
- Ondersteuning activiteiten ter vergroting van ouderbetrokkenheid.
- Ondersteuning van activiteiten Ouders Lokaal De Ronde Venen
- Agenderen actiepunten 21-9-2022 conferentie Passend Onderwijs (zie 6.1) in reguliere en/of apart te beleggen bijeenkomsten

Bijlage 1: Onderwijsachterstandsscores

Het CBS berekent jaarlijks voor iedere school een schoolgewicht: een score die aangeeft hoe groot het risico op onderwijsachterstanden op de betreffende school is. Dit risico wordt berekend op basis van een combinatie van vijf omgevingsfactoren: het opleidingsniveau van vader en moeder, het herkomstland van moeder, de verblijfsduur in Nederland, het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op school en of het gezin wel/niet in de schuldsanering zit. Hoe hoger de score, hoe hoger het risico op onderwijsachterstand op een school. De score is een optelsom van alle leerlingen op een school.

NB: deze score staat los van de daadwerkelijke onderwijsprestaties van leerlingen en de invloeden van de coronacrisis.

In onderstaande tabel zijn de scores met drempel te vinden voor schooljaar 2021/2022. Scholen met een score van 0 ontvangen geen budget van het Rijk voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De landelijk gemiddelde score is 89.

TABEL 1 ONDERWIJS ACHTERSTAND

	Naam school	Kern	Score met drempel
1	De Eendracht (Wereldwijs)	Mijdrecht	214,86
2	St. Jozef	Vinkeveen	61,91
3	Fontein	Mijdrecht	62,37
4	Kids college	Wilnis	58,09
5	Hoflandschool	Mijdrecht	35,29
6	Twister	Mijdrecht	26,18
7	Overige scholen	-	0